

VICTOR

David Roman
Steenmeijer
VICTOR

WERELDBIBLIOTHEEK · AMSTERDAM

© 2020 David Steenmeijer
Alle rechten voorbehouden
Omslagontwerp Rouwhorst + Van Roon
Illustratie © Sophie Buizert
Foto auteur © Jan Willem Steenmeijer
NUR 301
ISBN 978 90 284 5052 3
www.wereldbibliotheek.nl

Voor mijn moeder en mijn zus

*This room is a magic room
But it is really not about the room itself
It's about the people in the room
It's about the moments they share, the smiles,
the looks, the music, the dj
It makes you feel like you're one thing
It makes you wanna live forever,
instead of just thinking that it's you against the world
And you think: 'Well, why can't we all just live together like this?'*

Uit: 'The Magic Room' van Dino Lenny & Doorly

‘Nou?’

Ik haal mijn schouders op.

‘Niet zo laconiek, Victor. Speciaal voor jou ben ik helemaal vanaf de uni hiernaartoe gekomen. Zeg op: heb je Frans gehaald, ja of nee?’

Ik haal nogmaals mijn schouders op. ‘Denk het wel.’

De afgelopen weken heb ik als een monnik geleefd. No way dat ik mijn middelbareschoolcarrière met een jaar zou verlengen, dat zou nog een jaar bij Sergio betekenen. Het harde werken heeft zich uitbetaald: de eindexamens waren een fluitje van een cent. Zin om het goede nieuws met Eva te delen heb ik niet. Ze zou een gat in de lucht springen, om me vervolgens te vertellen welke boeken ik moet bestellen, wanneer mijn introductie begint en ga zo maar door.

‘Ik hoop het voor je,’ gromt Eva. ‘Want je weet wat er op het spel staat. Toch?’

Ik knik, al weet ik dat ze op iets anders doelt dan ik. Eva is altijd lyrisch over de jongens op de universiteit. Hun humor, hun kleding, hun volwassenheid. Daar zouden kneutertjes zoals ik nog wat van kunnen leren. Eva heeft ook veel nieuwe vriendinnen gemaakt, ik ben nog nooit aan één van hen voorgesteld. Misschien maar beter ook. Ik zou er niet aan moeten denken om de hele avond verhalen van Quirine of Aagje of hoe ze verder ook mogen heten aan te moeten horen over het Zuid-Franse vakantiehuis van hun ouders of de volgende skivakantie, terwijl er voor mijn neus een glas prosecco bellen staat te blazen.

Na een korte stilte tuit Eva haar lippen en beweegt haar hoofd naar me toe. Ik doe mijn ogen dicht. Maar terwijl ik op haar kus

wacht sluit ze ineens met een straatroversgreep haar hand om mijn keel.

‘Je weet het, hè?’ zegt ze wanneer ik geschrokken mijn ogen weer open. Haar gezicht staat op onweer, alsof ik haar een affaire heb bekend.

Ik worstel me los. ‘Ik heb het gehaald, oké?’

Haar mondhoeken beginnen omhoog te krullen, komen tot vlak onder haar oren. Ze neemt mijn hoofd tussen haar handen.

‘Dat wilde ik even horen,’ zegt ze en ze tuit opnieuw haar lippen. Deze keer krijg ik er wel een.

Vanaf de gymzaal wandelen we via een grote omweg naar de uitgang. Eva wil de hele school door, het is alweer bijna een jaar geleden dat ze hier voor het laatst is geweest. Terwijl ik gang in gang uit achter haar aan slenter laat ze zich vangen door nostalgie en diept het ene na het andere verhaal op. Ik krijg er bar weinig van mee, kan alleen maar denken aan het examen dat ik zo-even heb gemaakt.

‘Eindelijk weg,’ mompel ik.

‘Wat zei je daar?’ Vanaf de deur van haar oude geschiedenislokaal komt Eva naar me toe.

‘O, niks hoor.’

‘Niks, hm?’

Door de gang klinkt het holle getik van haar hakken. Zo klonken mijn moeders hakken ook altijd door het huis wanneer ze terugkwam van werk, op weg naar de woonkamer om haar zoon aan de tand te voelen over zijn schooldag.

‘Nou? Zeg op, wat stond je daar te mompelen?’ Eva staat pal voor me, haar ogen spuwen vuur. De stress slaat me om het hart. Terwijl ik snel een smoes probeer te verzinnen gaat de zoemer af, nog geen seconde later vliegt de deur van het geschiedenislokaal open en kronkelen de brugpiepers door de gang als palingen in een tjokvolle kweekvijver. Eva geeft geen krimp en houdt haar ogen star op mij gericht.

‘Eva!’ overstemt opeens een zware mannenstem het geroezemoes van de brugklassers. ‘Wat een verrassing! Jou heb ik al een tijd niet meer gezien, zeg.’

Eva wipt met haar schouders en draait zich naar de stem toe. Achter de stoet brugklassers komt een man met grijzend haar en een geruite blouse aangelopen. Meneer Versteeg, leraar geschiedenis en Eva’s oude mentor. Meneer Versteeg is het soort leraar dat alleen aandacht geeft aan de uitblinkers van de klas, de rest vindt hij maar dommeriken. En dat zullen ze weten ook.

‘Nee maar, meneer Versteeg!’ Terwijl de twee elkaar tegemoet rennen als vader en dochter die elkaar na een lange wereldreis weer zien grijp ik mijn kans.

‘Klets maar lekker bij!’ roep ik Eva na. ‘Ik ga even naar de wc en moet daarna gelijk door naar huis om mijn kamer op te ruimen!’

Samen met de stroom brugklassers verlaat ik de gang.

De kapstok op zijn zij, de gang bezaaid met jassen, mutsen en andere kledingstukken. Met de snelheid van een ninja trek ik mijn telefoon tevoorschijn, maar terwijl ik het alarmnummer intoets klinkt de stem van mijn oom door het huis.

‘Victor?’ roept hij.

Normaal gesproken is hij nooit voor vijven terug van zijn werk.

‘Victor, kun je even komen?’

Met bedachtzame stappen betreed ik de woonkamer, die er nog stukken beroerder aan toe is dan de gang. Het staat er blauw van de rook, de vloer is bedekt met krantenflarden en stukgeslagen servies. Over het zitvlak van de bank lopen diepe scheuren van waaruit plukjes pluus naar buiten stulpen. Een reusachtige barst deelt het televisiescherm in tweeën. Te midden van de ravage ligt oom Sergio, vanaf zijn hoofd dampen dikke pluimen rook.

‘Ze zei dat het op was, Vik,’ jammert hij terwijl hij een nieuwe nicotiewolk de lucht in blaast. ‘Die trut heeft haar biezen gepakt!’ Hij dumpst zijn peuk in het glas dat tussen zijn benen staat

en begint aan zijn nagels te knagen. Zijn nagelriemen heeft hij zo te zien al gehad.

‘Ze heeft me godverdomme verlaten.’

Ik veeg de asvlokken aan de kant en ga naast hem zitten. De groeven onder zijn ogen komen onder water te staan. Met trillende vingers pakt hij de onderkant van zijn shirt en snuit zijn neus. Als mijn moeder dit had gezien, had ze hem een verschrikkelijke draai om de oren gegeven. Omdat dit een van de dure shirts is die ze hem voor zijn vijftigste verjaardag cadeau heeft gedaan – mijn moeder vond dat haar broer zich altijd veel te slonzig kleepte – maar vooral omdat ze er de schurft aan had als mannen zielig deden. Vrouwen laten zich niet zomaar uit het veld slaan, mannen zijn bij het minste of geringste gekrenkt.

Sergio rolt zich op als een angstig egeltje, dikke tranen biggelen over zijn wangen. Ik probeer zijn armen open te vouwen maar daar wil hij niks van weten. Hij houdt ze op zijn buik alsof hij in een dwangbuis is gesnoerd. Na enig duw- en trekwerk krijg ik hem dan toch overeind en zet hem met zijn rug tegen een tafelpoot.

‘Sergio, wat de fuck is er gebeurd?’

Ik vraag het nog eens, maar lijk totaal niet tot hem door te dringen. Terwijl zijn ogen weer vollopen stopt hij een nieuwe sigaret in zijn mond. Hij geeft mij er ook een. Twijfelend steek ik hem aan. De zachte teersmaak laat een aangename tinteling achter op mijn tong, de rook trekt zich door het diepste van mijn longen en zorgt voor een rustgevend gevoel. In no time heb ik hem op, en vraag Sergio om een nieuwe.

Op wat snottergeluiden na reageert mijn oom nog altijd niet. Terwijl ik mezelf aan de tafelrand omhoogtrek tilt Sergio zijn benen een voor een op, perst ze tegen elkaar en klemt ze tussen armen en borstkas. Met een levenloze blik staart hij voor zich uit. Ik heb hem één keer eerder in deze staat meegemaakt, zo’n tweeënhalft jaar geleden. Dag en nacht probeerden mijn tante en ik hem van de bank te krijgen, maar hij vertikte het om zijn plek te verlaten. Hij dronk de hele dag door wijn, at niks anders dan

zoutstokjes en tijgernootjes en ging alleen naar de wc wanneer mijn tante en ik niet in de buurt waren. Op dag zes was mijn tante het zo zat dat ze dreigde van mijn oom te scheiden als hij nog langer zo door zou gaan. Vanaf dat moment ging het iets beter. Hij kwam van de bank af en ging weer naar zijn werk. Maar wanneer hij rond zessen thuiskwam schoof hij zwijgend aan – zijn gezicht grauwig, op zijn wangen alcoholadertjes. Als mijn tante of ik dan iets aan hem vroeg antwoordde hij met ‘Uhuh,’ ‘Nee’ of een treurig knikje. Dat heeft maandenlang geduurd.

Terwijl Sergio op theatrale wijze zijn neus in de hals van zijn shirt snuit, sta ik op en zwaai mijn telefoon door de lucht.

‘Ik kan ieder moment worden gebeld voor die kamer,’ zeg ik en ik laat hem achter in zijn puinhoop. Wanneer ik de trapleuning vastheb en mijn voet op de eerste trede zet, gaat mijn mobiel af. Zonder op het schermpje te kijken neem ik op.

‘Hallo Victor,’ klinkt de zoetgevooisde stem van het meisje dat mij een paar dagen geleden de rondleiding heeft gegeven. Terwijl ik voldoende lucht verzamel om op vol volume gedag terug te kunnen zeggen glijdt mijn voet van de trede en stoot ik mijn knie tegen de trappaal, met als gevolg dat ik haar begroeting met een keihard ‘Kut!’ beantwoord. Terwijl ik mezelf briesend omhooghijs hoor ik gestommel vanuit de woonkamer. Ook dat nog – *hij* komt weer aandacht opeisen.

‘Victor, ben je daar?’ vraagt het meisje.

‘Moment.’ Ik druk mijn mobiel tegen mijn borst en hinkel naar buiten. Op de hoek van de straat, tussen de grote beuk en de parkeerautomaat, lijkt de kust veilig. Ik kuch de kriebels uit mijn keel en leg de telefoon weer tegen mijn oor.

‘Uh-uh-uhm,’ kuch ik, een zware stem opzettend: ‘Je spreekt met Victor van der Zanden.’

‘Victor, Jasmijn hier,’ klinkt het meisje weer. ‘Ik heb goed nieuws voor je: de kamer is van jou!’ Mijn hart begint als een kat in het nauw door mijn borstkas te springen. Ik doe mijn best kalm te blijven – kan mijn ademhaling maar moeilijk reguleren.

‘Hallo, ben je daar nog?’

‘Ja, be... bedankt.’

De ruis van mijn astmatische adem neemt het gesprek over. Ik wil van alles vragen maar krijg geen woord uit mijn strot geperst, alsof mijn longen binnenstebuiten zijn gekeerd.

‘Als je wilt, kun je er vandaag nog in. De vorige bewoner heeft gisteravond zijn laatste spulletjes verhuisd,’ gaat het meisje verder. ‘Kom rond een uur of zeven even langs, dan geef ik je alvast de sleutel. Deal?’

Adem in.

‘Prima,’ antwoord ik en ik druk zonder afscheid te nemen het rode telefoonicoontje in. Steekjes in mijn voeten, alsof het in mijn schoenen krioelt van de babyschorpioentjes. Mijn ademhaling is nog altijd uiterst onnatuurlijk. Terwijl ik mijn mobiel wegstop word ik opeens bij mijn schouder gegrepen. Ik probeer me om te draaien maar blijf haken achter een wortel en knal met de zijkant van mijn hoofd tegen de beuk. Wanneer ik me met een kloppende slaap omdraai, sta ik oog in oog met Sergio.

‘Sorry, sorry, dat was niet de bedoeling, shit, shit!’ gaat hij tekeer. Er is geen vlokje wit meer in zijn ogen te vinden, vanuit zijn neus druipt groenwit slijm. Ik laat zijn uitgestoken hand eenzaam in de lucht hangen en krabbel overeind.

‘Ging dat over die kamer?’

Ik wrijf over het bonzende deel van mijn hoofd en knik.

‘En?’

‘Ik kan per direct intrekken,’ antwoord ik, waarop Sergio een stuk dode schors van de boom trekt en het in zijn vuist vermaalt.

‘Weet je zeker dat je niet nog een tijdje hier wilt blijven? Misschien tot na de zomer?’ vraagt hij en hij laat de verpulverde schors uit zijn vuist glijden.

Met gesloten lippen staren we naar elkaar.

‘Het zal de komende tijd erg rustig zijn in huis,’ zet Sergio wanhopig in. ‘Een stabiele omgeving is toch veel beter dan zo’n chaotisch...’

‘Sergio, ik verhuis naar de andere kant van Nijmegen, niet naar de andere kant van de wereld,’ onderbreek ik hem en ik leg mijn hand op zijn rug. Zijn shirt zit onder de vlekken en plakt van het zweet, zelfs in een chic shirt weet hij het voor elkaar te krijgen om er slonzig uit te zien.

Zoals een moeder haar zoontje tijdens zijn eerste keer fietsen zonder zijwieltjes begeleidt, zo neem ik Sergio mee.

In de hal blijft hij staan.

‘Je bent altijd welkom, hè,’ zegt hij. Met zijn vingers veegt hij het snot onder zijn neus vandaan. Achter ons tikt de dagschoot van de voordeur tegen het houten frame. Ik zet mijn hak tegen de deur en duw hem met een flinke klap dicht. Een gebedsstilte volgt – ik hoor Sergio denken, ik hoor hem smeken, ik hoor hem wenssen.

‘Weet ik,’ fluister ik.

Met mijn fietssleutel stevig in mijn vuist geef ik de bel een lel. Geen gehoor. Direct steken doemscenario’s de kop op. Misschien heb ik haar vanmiddag verkeerd verstaan en ben ik veel te laat, zei ze vijf in plaats van zeven uur en is ze allang vertrokken naar haar vriendinnen om te vertellen dat die nieuwe huisgenoot nooit is komen opdagen. Of zou het telefoongesprek van vanmiddag haar op andere gedachten hebben gebracht? Openen met ‘Kut!’, ophangen zonder afscheid te nemen? Ze is ’m expres gesmeerd, laat me als represaille voor mijn boerse gedrag voor een dichte deur staan.

Wanneer ik mijn hand uitsteek voor een tweede poging klinken er lichte voetstappen door het huis.

‘Moment, moment,’ wordt er aan de andere kant geroepen. Ik doe mijn haar opzij en strijk mijn kleding glad. Net voor vertrek had ik besloten snel even iets anders aan te trekken. In mijn kast was niks fatsoenlijks te vinden, het enige wat een beetje in de buurt kwam was een volwassen overhemd dat ik in de vierde klas onder toezien oog van Eva voor het jaarlijkse schoolgala had

aangeschaft. Tot mijn geluk vond ik op Sergio's kamer een ander chic cadeaushirt van mijn moeder, dat ernaar smachtte om van die smotsige snotteraar te worden verlost.

'Hé Victor!' zegt het lichtgetinte meisje dat achter de mosgroene deur vandaan komt. 'Alles goed?'

Ik zet een stapje terug.

'Hallo Jasmijn,' zeg ik. Glimlachend gebaart ze me naar binnen te komen. Een moment sta ik als aan de grond genageld, maar haar kastanjebruine ogen tillen mijn voeten een voor een op. Ik volg haar. Op haar donslofften zoeft ze door de gang en huft over een dwarsbalkje de keuken in, waar ze uit een hangkast twee peer-vormige theeglazen pakt.

'Theetje? Ik had net water opgezet,' zegt ze en ze schenkt een van de twee vol. Bij de hoek van het aanrecht roep ik mijn pas halt toe. *Veilige afstand.*

'Water is prima,' antwoord ik terwijl ik haar sloffen opnieuw bestudeer. Het lijkt wel alsof ze konijnen om haar voeten heeft gebonden.

'Nee joh, thee is toch veel lekkerder? Sterrenmunt, hemels!' Ze geeft me een aansporende blik, alsof haar kruidenthee een druïdisch levenselixer is waar ze heilig in gelooft. Ik heb nog niet geknikt of ze heeft ook theeglas nummer twee volgegoten. Met het hete elixer in mijn handen laat ik me naar de woonkamer leiden, waar ze me vraagt om aan tafel te gaan zitten. Voor me ligt een stapeltje aan elkaar geniete A4'tjes, vol met lappen tekst.

'De huisbaas zit momenteel in Benidorm. Hij vroeg me om je dit te laten ondertekenen, lees eerst maar eens rustig door.' Ze geeft me een pen en laat haar hand even in mijn nek rusten. Mijn ademhaling vertraagt. 'Ik ga in de keuken zitten, aarzel niet om me te roepen als je een vraag hebt.'

Terwijl ze uit de woonkamer verdwijnt richt ik me op de stapel blaadjes. Het oogt allemaal overzichtelijk, maar elke zin die ik lees ben ik net zo snel weer vergeten. Met man en macht probeer ik me op de tekst te focussen, maar mijn kop wordt overspoeld door

het gejammer van mijn oom. Hij roept me terug, zijn stem krast over mijn rug. En hoe meer ik hem probeer te onderdrukken, des te luider klinkt hij. Enkele hopeloze lees pogingen later druk ik het dopje van de pen in en begin te bladeren, net zo lang tot ik bij de laatste bladzijde ben. De stippellijnen staren me ernstig verwijtend aan. Ik zet mijn tanden in mijn onderlip en krabbel mijn initialen op de eerste. Nog twee te gaan. Ik zucht tweemaal, zet ook op de volgende mijn handtekening en sla de bladzijde om. Bijna daar. Wanneer ik het puntje van de pen naar de laatste stippelijng breng zie ik mijn gezicht weerspiegeld in het peervormige theeglas.

‘Kom op. Het diploma is binnen, de weg is vrij. Eén krabbeltje, één krabbeltje en dan ben je er,’ spoor ik mezelf aan. Wanneer ik voor de derde keer de vleugels van de letter V neerzet komt er iemand de kamer binnen. In een reflex klikt mijn duim de pen op slot.

‘Sorry, vroeg je iets?’

‘De Cock. Met C-O-C-K,’ deed ik fluisterend mee terwijl ik mijn moeder de trap hoorde afdalen. Ze had erg lang gedaan over het ophangen van de was, normaal gesproken zat ze allang op de bank wanneer de zwaarlijvige detective zich aan een van de nabestaanden voorstelde.

Haar voetstappen maakten een omweg.

‘Mam!’ riep ik. ‘Het is begonnen. Als je een beetje haast maakt kan ik je nog bijpraten.’ Voor de zekerheid had ik de aflevering opgenomen, maar zin om de openingsscènes opnieuw te moeten zien had ik niet.

‘Ja, ja, ja. Als jij betere voorbereidingen had getroffen, had je arme moedertje zich niet langs de keuken hoeven slepen om een drankje voor zichzelf in te schenken,’ zei ze terwijl ze met een blauw dooraderd glaasje in haar hand de kamer binnenkwam – haar favoriete glaasje. Ze zette haar lippen tegen de rand en nam een nip, de aanloop naar de tweede, echte slok.

‘Opschuiven.’ Zorgvuldig plaatste ze het halflege glaasje op de bijzettafel en ging in het hoekje van de bank zitten – haar favoriete plekje. ‘En vanaf het begin. Je hebt het wel opgenomen, toch?’

Zuchtend pakte ik de afstandsbediening en drukte net zo lang op het pijltje naar links tot we weer helemaal bij het begin waren aangekomen. Volgens mij vond ze de intro het leukst. Ze neuriede altijd stralend mee met de zwengelende mondharmoonatonen en sinistere gitaarloopjes.

Omdat haar glas alweer leeg was en ik het lijk niet nog een keer hoefde te zien, ging ik de woonkamer uit om de bosbessenlikeur te pakken.

Ik haalde de kurk van de fles en hing mijn neus boven de opening.

Het rook zoet, nog veel zoeter dan de aanmaaklimonade die in de koelkast stond. Ik besloot een slokje te proberen, maar moest er eerst zeker van zijn dat mijn moeder me niet zou betrappen. Ik liep naar de snoeplade, haalde de koektrommel eruit en begon er luid mee te rammelen.

‘Wil je ook een klets-kop?’ riep ik overdreven hard.

‘Nee. En maak niet zo’n kabaal. Of wil je soms een echte klets-kop?’ riep mijn moeder terug. Oké, er lag dus geen gevaar op de loer. Ik nam een flinke teug en snapte op slag waarom ze zo dol was op dat spul. De stroperige substantie stopte mijn smaakpapillen in met een dekbed van suiker, de bittere nasmaak traptte ze gelijk weer wakker. Ik nam nog twee slokken. Huppakee, een derde. Maar na de vierde teug besepte ik dat mijn gulzigheid me in de val had gelokt: er was een aanzienlijke hoeveelheid drank uit de fles verdwenen. Haastig hing ik hem onder de kraan en voerde hem water totdat hij weer net zo vol was als eerst. Paar keer schudden, dan zou ze vast niks doorhebben.

Ik voelde me erg stoer toen ik met de fles losjes in mijn vuist koers terug zette, net een van die semicriminele kroegbazen die zich altijd van de domme hielden voor de vragen van meneer De Cock.

‘Haal toch maar, die koekjes,’ zei mijn moeder toen ik bij de bank aankwam. ‘En let erop dat die fles niet uit je hand dondert. Of wil je soms dat mijn hart ermee stopt? Hier, daar miste-ie al een slag. Pas verdomme op!’

‘O ja, klets-koppen,’ fluisterde ik en ik gaf haar de fles en keerde om.

Net voor de ontmaskering van de grote boef werd er ineens een aantrekkelijke vrouw met een verblindend wit gebit geprojecteerd. Het was tijd voor een nieuwe voorraadsnack. Mijn moeder en ik hadden binnen twintig minuten de hele trommel klets-koppen weg-gewerkt. Maar zo lekker als die gekaramelliseerde koeken waren, zo slecht vulden ze. En omdat ik na het avondeten voetbaltraining had gehad, was er in mijn buik nog wel wat plek voor de munt-drop die in de lade lag.

‘Maak mama’s schouders even los,’ zei mijn moeder toen.

‘Wat?’

‘Mijn schouders, ik heb last van stress de laatste dagen. Werken, huishouden, voor jou zorgen. Het is allemaal in mijn nek en schouders gaan zitten.’ Met een pijnlijk gezicht wees ze naar verschillende plekken op en rond haar hals.

‘Maar ik weet niet zo goed hoe dat moet,’ antwoordde ik met geknepen stem. Ze wierp me een verontwaardigde blik toe, liet zich vervolgens van de bank op de vloer zakken. Nadat ze haar trui had uitgetrokken en haar bovenlichaam alleen nog maar een kanten beha droeg waar de contouren van haar tepels doorheen schenen, gebaarde ze me achter haar te gaan zitten.

‘Het is een kwestie van willen, niet van weten, jongen,’ zei ze op de toon van een opperbevelhebber.

Ik kwam in kleermakerszit achter haar zitten.

‘Kom eens normaal zitten,’ zei ze en ze opende mijn benen en sloeg ze als een jas om zich heen. ‘Een beetje liefde mag wel. Vergeet niet door wie je op deze wereld bent gezet.’

Ik plaatste mijn handen op haar schouderbladen. Haar huid was zacht, alsof ze zo uit een bad met olie was gestapt. Op haar rug lachten tientallen sproetachtige vlekjes. Die had ze ook aan de voorkant, in haar hals stikte het ervan. ‘Vitale vlekjes,’ noemde ze die dingen. Die kreeg je wanneer je ouder werd maar nog jong van geest was.

‘Zeg, je bent toch een vent?’ bromde ze al snel. ‘Kom op, je moeder is niet van glas.’ Met volle kracht duwde ik mijn duimen zo diep mogelijk tussen haar spieren, om ze daarna in cirkels te bewegen.

‘Sneller, meer pit! Kom op!’

Ik gehoorzaamde.

‘Zóóó, ja,’ kreunde ze. Het voelde allemaal erg taai aan, ik moest mijn uiterste best doen om er beweging in te krijgen.

Met een diepe zucht liet mijn moeder haar hoofd naar voren hangen.

‘Zie je wel. Je hebt mijn motoriek,’ pufte ze, haar neus naar de vloer gericht.